

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Carolus M. Romanorum Imperator, Et Francorum Rex,
Romano-Catholicus, Libris IV. Explicatus, Et Vindicatus**

Schaten, Nicolaus

Nevhvsii, 1674

Cap. 13. IV. Nota, Universitas per Catholicum nomen significata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99067)

tu ipse iudica: hæreticos sanè. Vos illæ vespæ, crabrones, & degeneres, qui adulterinum mel stipant; apum favi sunt in Ecclesia Catholica, ubi Respublica ordinata est sub uno sacrorum Rege & capite, qualem nec vespæ, nec fuci, nec crabrones habent.

Alteram partem propositionis: *Nec jure significationis*, apud vos esse Catholicum nomen, ostendam nunc ex proprietatibus Catholico nomine significatis.

CAPUT XIII.

IV. Nota, Universitas per Catholicum nomen significata.

PRæter ipsum Catholicum nomen, quo communi appellatione atque orbis testimonio ab hæreticis distinguimur, tres cum primis Catholico nomine Ecclesiæ proprietates continentur, quibus vera Christi Ecclesia à falsis hæreticorum Ecclesijs discernitur, ut non tam nudo nomine Catholico, quàm significato hujus nominis Catholici ab hæreticis dignoscantur. Quemadmodum id Vincentius Lerinensis vetustus inter Patres Scriptor in aureo illo libello c. 3. exponit: *In ipsa, inquit, Catholica Ecclesia magnopere curandum est, ut id teneamus, quod ubique, quod semper, & quod ab omnibus creditum est. Hoc enim est verè, proprièque Catholicum, quod ipsa vis nominis ratioq; declarat: Seu ut idem planius explicat: quod habet Universitatem, Antiquitatem, & Consensionem.* Prima igitur Catholico nomine consignata proprietas, est Ecclesiæ *Universitas*. Quod vel ipsum græcum nomen sonat, ὅλον & totus apud Græcos, unde καθολικόν universale. Ita præter cæteros Patres S. Augustinus lib. 3. contra Gaudentium Donatistam c. 1. *Hinc enim græco vocabulo, inquit, Catholica nominatur; quod enim græcè ὅλον dicitur, latine totum & universale interpretatur. Per totum ergo*
sive

sive secundum totum est καθ' ὅλον, id est Ecclesia, quæ toto orbe diffunditur; quemadmodum statim cum ipsis Apostolis toto orbe diffundi cœpit. Quapropter Apostolus ad Romanos c. 1. *Fides vestra annuntiatur in universo mundo.* Vti id à Prophetis prædictum, & Apostolis denuntiatum; Isai. c. 54. *de Christo vaticinatus: Semen tuum gentes hereditabit.* Psal. 2. *Dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terre.* Malachiæ 1. *Ab ortu solis usq; ad occasum magnum est nomen meum in gentibus, & in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda.* Matt. 24. *Prædicabitur hoc Evangelium regni in universo orbe, in testimonium omnibus gentibus: & tunc veniet consummatio.* Idem Matth. & Marc. cap. ultimo, Apostoli per totum mundum missi, iussique prædicare; uti & Luc. 24. habes. Et quæ non in hanc rem suppetunt testimonia V. & N. Testamenti?

II. Hæc proprietas clarissimè omnium Patrum testimonijs est asserta, cum primis D. Augustini contra Donatistas, qui Ecclesiam in una Africæ parte remansisse docebant, ut Lutherani in una Germania post mille annos resuscitatam volunt. Igitur lib. 2. contra Epist. Gaudentij c. 2. & suo & Cypriani testimonio, inquit: *Attende, quam Ecclesiam ille dixerit Catholicam, Ecclesia, inquit, Domini luce perfusa per totum orbem radios suos diffundit, ramos suos copia ubertatis in universam terram extendit. Quid igitur vos ipsos fallitis, & alios fallere mendacijs impudentibus vultis? Si huius Martyris (Cypriani) vestra Ecclesia Catholica est, ostendite illam per totum orbem terrarum radios porrigere.* Lib. deinde de unit. Eccl. Epist. 48. Lib. 2. contra Petilian. De Genes. ad literam c. 1. De agone Christi c. 29. Lib. 4. de Symb. c. 10. Epist. 170. *Ipsa est Ecclesia Catholica & unde καθολικὴ græcè appellatur, quod per totum orbem diffunditur.* Id quia Augustinus innumeris testimonijs evicit, Ticonius, ut ipse refert lib. 1. contra Parmen. c. 1. *omnibus Sanctarum paginarum vocibus circumtus evigilavit, & vidit Ecclesiam Dei toto orbe diffusam, atque ex Donatista factus est Catholicus.* Optatus Milevit. lib. 2. contra Donatistas: *Ubi ergo erit proprietas Catholici nominis, quod sit rationalis, & ubiq; diffusa?* Lib. 1. cont. Parmen. Novissima sententia eorum Episcoporum Eunomij & Olympij talis legitur, ut dicerent illam esse Catholicam, quæ esset in toto orbe terrarum diffusa. Chrysost. in illud psalmi; De regio-

nibus congregavit eos : à solis ortu & occasu, ab Aquilone & mari. Hoc à Judeis ad hunc modum factum non accepimus, ipse verò gentilem Ecclesiam in omnibus orbis partibus tam Orientalibus, quàm Occidentis, tam Australibus, quàm Septentrionalibus vocavit & congregavit. Idem Ambrosius docet in psal. 39. Lactantius lib. contra Judæos. Hieronymus contra Luciferianos : Si Ecclesiam per totum orbem diffusam non habet Christus, aut si in Sardinia tantum habet, nimium pauper factus est. Quin Irenæus jam suo ævo enarrat Ecclesias lib. I. adversus hæreses: Neque hæ, quæ sunt in Germania fundatæ Ecclesiæ aliter credunt, aut aliter tradunt, neque hæ, quæ in Iberis sunt, neque hæ, quæ in Celtis, neque hæ, quæ in Oriente, neque hæ, quæ in Ægypto, neque hæ, quæ in Libya, neque hæ, quæ in medio mundi sunt constitutæ. At quanam hæ Ecclesiæ tum in Germania, nisi quæ Tugris, Treviri, Colonia, & Moguntia erant? quas ab Apostolorum discipulis fundatas & Christi fidem edoctas scimus.

III. Statum hunc, ut toto orbe funderetur sub Constantino M. perfectius consecuta est Ecclesia, cum pace redditâ publicè templâ erigerentur, cœtus convocarentur, & Evangelium liberè doceretur. Auctior hic status Gregorio M. Pontifice, ut constat ex epistolis ejus ad Episcopos Orientis, Africæ, Hispaniæ, Galliæ, Siciliæ, Angliæ, cum primis que ad Saxones nostros Transmarinos, qui ab Augustino Mönacho alijsque ab eo missis Apostolicis viris, primò Christi fidem amplexi, ut velò Gregorius M. Angliæ Apostolus nominetur. Ex his Transmarinis Anglis & Saxonibus prodire deinde D. Willibrordus, Suibertus, Bonifacius, alijsque Apostolici Sacerdotes, qui Evangelium in Frisiam & Saxoniam intulerunt. Eadem communicatio Catholicarum Ecclesiarum cum Romana & Catholica ad Lutherum fuit, manetque ad nostra usque tempora, uti id ex cæterorum Pontificum literis & diplomatibus, ad omnes Episcopos, Reges & Principes totius orbis missis, constare potest. Quemadmodum id Baronius & historia Ecclesiastica commonstrat: ut cæcus sit, qui extra Romanam & Catholicam Ecclesiam ullibi aliam Ecclesiam quæsierit, nisi hæreticam aliquam nominare & appellare velit. Eò major eorum dementia, qui cum Nisano ad occultam & commentitiam illam sanctorum suorum congregationem nos remittunt, quæ Lutheranam religionem, uti ipsi modò colunt, interea professæ sit, quam sanè in nullo Caciantro uspiam terrarum reperies.

Carolam

Carolus M. quem tu in partes Lutheranas trahis, hic etiam ad eam-
 mus, utrumne aliam, quam Catholicam aut Pontificiam, ut dicitis, Ec-
 clesiam agnoverit? Et certè ille epistola ad Hispaniæ Episcopos: *Prædi-
 camus unam sanctam Dei Ecclesiam toto orbe diffusam, locis separatam, fi-
 de & caritate conjunctam. Vnam dicit, extra quam nec aliam, nec laten-
 tem illam vestram agnovit. Toto orbe diffusam dicit, sed fide & caritate
 conjunctam.* Non alia ergò fides, quam Catholica. Nihil frequentius
 reperies in Capitularium libris, in Synodis ab eo habitis, & omnibus e-
 jus monumentis, quam Catholicam, Romanam, & Apostolicam Ec-
 clesiam. Et quam aliam religionem coleret Carolus M. præter Catho-
 licam, quam à Regibus Francorum & maioribus suis acceperat? Hinc
 legis in præfatione ad legem Salicam: *Deo favente Rex Francorum Clo-
 doveus florens & pulcher, & inclytus, primus recepit Catholicum Bapti-
 smum, à S. Remigio videlicet, Rhemenſi Episcopo, anno 499.* Rursus
 idem præfationis auctor: *Gens Francorum inclyta, auctore Deo condita,
 fortis in armis, profunda in consilio, firma in pacis fœdere, corpore à nobi-
 lis columnâ, canâore & formâ egregiâ, audax, velocis & aspera, ad Catho-
 licam fidem nuper conversa, immunis ab omni hæresi.* Admirabilis sanè
 Dei providentia in hanc Francorum gentem, quæ ex omnibus barbaris
 gentibus Imperium discerpentibus electa, ut languentibus & desciscen-
 tibus Orientalibus Imperatoribus, columna esset per Occidentem Ca-
 tholicæ Ecclesiæ. Vle eò Gregorius M. ad Childebertum Francorum
 Regem lib. 4. epist. 5. *Quanto ceteros homines regia dignitas antecedit,
 tanto ceterarum gentium regna, regni vestri culmen excellit. Esse autem Re-
 gem, quia sunt & alij, non mirum est; sed esse Catholicum, quod alij non
 merentur, hoc satis est.* Quæ deinde ceterorum Pontificum hac super
 re elogia sunt, Pelagij, Stephani, Gregorij II. & III. Zachariæ I. leges ex
 eorum epistolis in Tomis Conciliorum recitatis. Inter hos Paulus I.
 epistolâ ad Francos: *Vere enim elevatum est nomen gentis vestre super
 multas generationum nationes, & regnum Francorum vibrans emicat in
 conspectu Domini, quod talibus benignissimis Catholica & Apostolica san-
 ctæ Dei Ecclesiæ liberatoribus præornatur regibus.* Inde de Pipino Caro-
 li M. patre: *Novus quippe Moyses, novusque David in omnibus operibus
 suis effectus est Christianissimus, & à Deo perfectus filius, & spiritualis
 Compater Dominus Pipinus, Dei nutu victoriosissimus Rex, per quem ex-*
 aliata

alta Dei Ecclesiatriumphat, & fides Catholica ab hæreticorum telo illibata consistit. Tom. 17. Concil. Gener. Ita Stephan. Pontifex eo nomine III. Pipinum vocat *Christianissimum Regem*. Epistolâ verò ad Carolum & Carolomannum fratres, Pipini filios, addit: *Vestra præclara Francorum gens, quæ super omnes gentes enitet.* Quantum verò Reges Francorum præstiterint pro Ecclesia Romana & Catholica fide, Carolus cum primis Martellus, Caroli M. avus, & Pipinus Rex, ac demùm ipse Carolus M. quæque deinde Adriani & Leonis Pontificum de Carolo M. extent elogia, supervacaneum est hoc loco enarrare. Sanè post Constantinum M. & Theodosium non facilè Regem aut Casarem inde posteritas memorabit, qui Romano Pontifici conjunctior vixerit, aut pro Ecclesia Catholica inter barbaras gentes propaganda illustriora perpetravit. Quæ nobis eò gratiora esse debent, quod gens Francica primam originem duxerit ex Westfalia & Saxonia nostra, (ut lib. 3. Annal. Westfaliæ commonstravimus) in eamque Carolus M. proscripto idolorum cultu primùm Catholicam Religionem triginta annorum bellis invexerit, in nullo discordem ab ijs, quæ modò Catholici tenent, ac docent, quod frustra calumniator hic persuadere contendit. Nunc prius ea, quæ hæretici, ac Nifanius adversus hanc Catholici nominis proprietatem opponunt, paucis expediamus.

Dicunt I. Orbis Christianus ac Catholica Ecclesia pars modica est totius mundi, ergò non potest Catholica nominari, neque hanc proprietatem nominis sibi vindicare. Probant; quia extra Romanam Ecclesiam sunt Pagani, Turcæ, Judæi, Hæretici, Schismatici, qui mediam orbis partem occupant. Inter hos Nifanius: *Si Catholicum nomen ab Universitate locorum valeat, tum Mahometismo magis proprium erit, quando Christiani habitata terra partem non nisi sextam occupant, Mahometani verò quintam,* quod auctorum testimonijs frustra contendit. Respondet Suarez lib. defens. Cath. fid. atque alij: Nomen Catholicum non esse impositum, ut distinguat à Paganismo, Mahometismo, & Judaismo, sed ab hæreticorum sectis. Hinc vi hujus nominis non est necesse, ut amplitudo Ecclesiæ hos simul superet, sufficit enim, ut suo modo sit diffusa per orbem, & excedat quamcunque sectam hæreticorum. Suo, inquam, modo: Primum jure & potestate; quemadmodum Christus dixit Mar. ult. *Euntes in mundum universum predicate Evangelium*
omnia

omni creatura. 2. Actû, quando post eorum prædicationem magis, & magis increvit. Quare Augustinus lib. 2. contra Petilianum Donatistam: *Ecce unde Catholica vocatur, quæ ex paruo lapide secundum prophetiam Danielis crevit, & implevit uniuersam terram.* Inde Cyprianus & Augustinus lib. 3. contra Gaudentium c. 1. *Ramos ejus extendi per orbem, qui cum annis omnes latiùs se exporrigunt, nec solutrumque hemisphærium simul illustrat: ita Catholica Ecclesia semper latiùs se fundit.*

Dicunt II. Ariana hæresis latiùs diffusa fuit, quàm Catholica & Romana Ecclesia, ergò nec quamcunq; sectam superat. Testem sistant Hieronymum lib. cont. Lucif. *Tunc Vñ nomen abolitum est, tunc Nicæne fidei damnatio conclamata est; ingemuit totus orbis, & Arianum se esse miratus est.* Idem visus est velle Hilarius ac cum primis Nazianzenus Orat. 25. quærit: *Ubi sunt, qui paupertatem nobis exprobrant? qui Ecclesiam multitudine definiunt? ac paruum gregem aspernantur?* R. Primò. Ecclesia ut constat ex Scriptura, & historia Ecclesiastica, habet non modò felicitatis, sed persecutionis tempora, quibus contrahitur. Hoc illud Augustini epist. 18. *Ipsa est, quæ aliquando obscuratur, & tanquam obnubilatur multitudine scandalorum: Sed tunc etiam in suis firmissimis eminet.* Ac tale tunc tempus erat, de quo scripsit Hilarius, tale de quo Hieronymus, & Nazianzenus; quanquam ut ipse Augustinus scribit, Episcopi intellectâ Hæreticorum fraude mox se ad Nicænæ Synodi veritatem receperint. Quò factum, ut Ecclesia Catholica de suppressa Ariana hæresi haud multo post triumpharit. Quippe minis & dolis intellecti Episcopi Catholici, qui Seleuciæ convenerant, coacti sunt subscribere fraudulentæ formæ fidei, quâ Christum Patri primò per omnia similem, suppressâ voce substantiæ & consubstantialis, post exsertâ hæresi suâ, Patri similem dixerunt.

R. 2. Multo verisimilius est Arianos Episcopos nunquam superasse numero Catholicos: Nam etsi in Concilio Ariminensi major pars Episcoporum decepta fuerit ab Arianis, fraude tamen mox intellectâ damnarunt Arianam hæresin, imò nec animo quidem hæretico hic error admissus fuit, uti Hieronymus & Augustinus significant, & planè Ambrosius lib. 3. de fide cap. ult. scribit. Deinde licet major fortè pars hæreticorum fuerit in Oriente, non tamen in Occidente ac toto orbe,

N

quando

quando Basilius Epist. ad Cathol. *State in fide, ipsum orbem inspicite & videte, quàm modica sit portio quæ hoc morbo laborat, reliqua verò Ecclesia, quæ ab orbis finibus usque ad fines Evangelium recipit, sanam & rectam hanc doctrinam sectatur.* Hoc modò Athanasius Ægypti Episcopus hortatur, idque exemplo Occidentalium Episcoporum, qui Arianam hæresin nunquam receperant, quod evidens est ex Synodica Athanasij epistola ad Jovinianum Imp. apud Theodoretum lib. 4. c. 3. *Huic, inquit, omnes ubiq; Ecclesia assensæ sunt, ut Hispania, Britannia, Gallia, Italia, & totius orbis. Quin mox subdit: Orientis denique Ecclesiæ exceptis paucis, qui secta favent Ariana, nam istarum omnium re ipsa exploratè cognitam habemus sententiam.* Tandem concludit Athanasius, ex paucis illis non posse fieri præjudicium orbi terra universo. Quapropter & Hilarius beatos vocat Galliæ & Britannia Episcopos, quod in Apostolica fide perfliterint. Nazianzenus verò exiguum illum gregem Catholicorum visus est indicare in sua tantummodo civitate, in qua plures fortè Ariani quàm Catholici reperti sunt. Nec Hieronymus aliud dixit, quàm quod nomen consubstantialitatis & substantiæ in Nicæna Synodo stabilitum, passi essent Episcopi omitti in formula fidei. Universim ex his conficitur, nunquam hæresim aliquam numero superasse aut exæquasse Catholicos. Id enim in nulla hæresi unquam speciem habuit; quod tamen Ariana hæresis maximè Arianorum Imperatorum potentia subnixæ obtendere debuisset. Vide hac super re Suarez lib. defens. Cath. fid. Bellarm. lib. 3. de Eccles. c. 16. Baronium ad an. Chr. 358. & 359.

Utrùmne omnes hæreses simul sumptæ aliquando & hoc cum primis ævo Catholicis numero prævaluerint, non hic agitur. Superarint licet, non hoc præjudicat Catholico nomini, ex quo contendimus nullam unquam peculiarem sectam hæreticorum superasse Catholicos numero. Interim August. lib. 13. cont. Faustum c. 16. parabola illa paleæ & grani tritici, id quod hic quaritur, expressit: *Agnosenda est pariter illa, quam Dominus præcipue commendat in ingenti atque innumerabili multitudine per orbem diffusa, quæ paucitas granorum in comparatione multitudinis palearum paucitas dicitur, per se ipsam tantam massam frumenti facit, ut omnes probos & reprobos vestros, quos pariter veritas reprobat, incomparabili multitudine superet.* Quo illud Optati Milevitani Episcopi referas lib. 2. contra Parmenionem: *Quantum vult, consumat edacitas*
vult

vulturum, major est numerus columbarum, semperque plures oves quam lupi.

Dicunt tertio hæretici, uti & Nifanius: Catholici nominis proprietas non solum ex amplitudine locorum & multitudine hominum æstimari debet, sed etiam ex parte materiæ, & dogmatum ad veram fidem pertinentium. Ita Donatistæ olim argumentabantur, teste Augustino: *Catholicum, aiebant, nomen non solum oportet ex totius orbis communicatione interpretari, sed etiam ex observatione preceptorum Divinorum & Sacramentorum omnium.* Eodem modo Nifanius cum hæreticis inquit: nomen Catholicum oportet æstimare ex sincero verbo Dei & Sacramentorum administratione, quæ solum apud se incorrupta volunt. Verum quàm hoc frivolum & insulsum sit argumentum, jam supra ostendi: Tum quod verbum Dei, & Sacramentorum administratio non sint Notæ Ecclesiæ, tum quod omnes hæretici ex eo sibi nomen Catholicum & Catholicam Ecclesiam vendicent; & si quid hæc argumentatio conficit, apud nos valere debet, penes quos manet hæreditaria Catholici nominis possessio & veritas. Huc facit illud Augustini in psal. 57. *In ventre Catholica Ecclesia manet veritas, qua non in angulo, sed ubique tota est.* Sed audiamus vestram hîc argumentationem, quæ sic formatur:

Ibi est Catholici nominis proprietas, ubi sincerè verbum Dei prædicatur, & Sacramenta administrantur;

Sed apud Lutheranos sincerè verbum Dei prædicatur, & Sacramenta administrantur: Ergo

Apud Lutheranos est Catholici nominis proprietas.

Verum utraq; propositio falsa est. Major, quia prima Catholici nominis proprietas est Universitas, & diffundi per totum orbem. Minor itidem falsa est, ex falsa hypothesi. Quid nunc conclusioni nisi falsum importabit? Vide nunc: verbum Dei duplex est, Scriptum & Traditum, utramque enim normam ponit Lerinensis & Patres, neutrum apud vos est. Non traditum, quod rejicitis; non Scriptum, quia nec Canonem, nec versionem, nec verum sensum Scripturæ habetis, ut infra ostendam. Sed his missis; Duo hîc tantummodo quæro: Primò quo jure, quo merito, quo oraculo, quâ divinâ revelatione, quo privilegio vobis purum & sincerum verbum Dei vendicetis, ut non eodem jure & modo sibi Calvinistæ,

vinistæ, Puritani, Protestantes in Anglia, Arminiani, Zwingliani, cæterique vendicent? Causam Catholicorum hic seponamus. Hic semel unum argumentum profer, quo non cæteræ etiam sectæ sibi Catholicam Ecclesiam vendicare possint. Ego ut tibi postremum respondeam, dico id quod S. Augustinus lib. 3. de Bapt. cap. 19. Donatistis respondit: eos *Sacramenta & Scripturam tenere ad speciem, non ad salutem.* Quemadmodum & vos tenetis simul ad fraudem & imposturam populi, quando ut idem Augustinus dicit: *Ad imaginem phantasmatum vestrorum convertitis, & pervertitis omnia Sacramenta & verba Librorum sanctorum.*

Quæro secundo, quare Lutherus id nomen Catholicam eraserit è Symbolo, & loco ejus posuerit Christianam? ita enim recitare docuit suos: *Credo sanctam Christianam Ecclesiam.* Respondes, Christianum & Catholicum quo ad rem esse unum, ideoq; in articulo Smalcaldico XII. utrumque poni: *Credo sanctam Ecclesiam Catholicam sive Christianam;* Sed hæc nova impostura est, quando omnis Catholicus est Christianus, sed non omnis Christianus est Catholicus: passim enim hæretici, qui baptizati sunt & Christum profitentur, Christiani vocantur, nisi Patres etiam aliquot audire libet, qui hæreticos ne quidem Christianos patiuntur dici. Ita neutrum vobis nomen competit: Sed ad rem magis: *Catholicum* nomen significat Ecclesiam toto orbe diffusam; quod non importat nomen Christianum, ideo tam signatè ab Apostolis & Concilijs positum est in Symbolo, ut supra ex consensu Patrum est relatum.

Interim Nifanius ita concludit: *Lutherana Ecclesia illa est, quam omnes verè credentes per omnium temporum intervalla, ubicunq; locorum sint, amplectuntur, amplexi sunt, & pariter ad finem mundi amplectentur:* Itane hoc solis Lutheranis convenit? Thraſonicum dictum, & multis fallacijs plenum. Id tantum benè dicis: *Ubicunq; locorum sint,* non enim audes dicere, Lutheranam Ecclesiam per totum orbem diffusam. Eâ enim universitate Catholicum nomen nobis soli vendicamus; nam in Italia, Gallia, Hispania, Lusitania, Belgio Catholico, Anglia, Græcia, India, monstri instar esset videre Lutheranum. Hoc ipso ergo quod Ecclesiam vestram per totum orbem nondum diffusam agnoscis, Catholicum nomen tibi ipsi derogas. An autem vestra hæresis, aut aliqua alia ex hisce sæculis demum nata ad finem mundi duratura sit, de hac re tu nullū vaticiniū unquā proferes. Sed, ut Pseudoepiscopus es, ita vereor, nobis

nobis hinc Pseudopropheta sis. De Catholica verò Ecclesia id certum est ex Daniele, c. 9. Act. 5. Matth. 24. & 28. Ephes. 4. Joan. 14. Et verò quomodo eadem hæresis vestra ad finem mundi durabit constans, quæ Augustanam Confessionem octies aut novies jam mutavit, & in tot sectas divisa est? Citiùs omnia Westfalix horologia convenient, quàm vestra Lutherana fides. Cæterùm de Ecclesiæ duratione, vide Bellarm. lib. 3. de Eccles. c. 6. Refert enim jam à tempore Apostolorum CC. hæresum numerum, quarum pauca tantùm ex Arianis, Nestorianis & Eutychianis reliquæ supersunt, cæteræ evanescere; tametsi multæ ex his multos Episcopos, multas Ecclesias, multos Imperatores & Reges patronos habuerint, innumerabiles etiam libros scripserint, qui cum ipsis hæreticis interiêre. Idem vestræ hæresi verisimilius fatum imminet. Quare ex consilio D. Hieronymi adversus Luciferianos: *In ea Ecclesia permanendum, quæ ab Apostolis fundata, usq; ad diem hanc perdurat*, quam Catholicum nomen nobis hic monstrat.

CAPUT XIV.

Nota V. Antiquitas Ecclesie.

Quemadmodum Novitas nota est hæresis, inde enim ab αἰρέσις hæresis, quod nova sibi dogmata eligat; ita *Antiquitas* Nota est Catholicæ Ecclesiæ, & proprietas Catholico nomine significata. Vti id supra Vincentius Lerinensis tradidit: *Antiquitatem* deinde, inquit, *sequemur, si ab his nullatenus recedamus sensibus, quos sanctos Majores ac Patres nostros celebrasse manifestum est.*

Constat id primùm ex Scriptura, quæ id ipsum in veteri Lege præscripsit. Jerem. 6. *State super vias, & videte, & interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona.* Proverb. 22. *Ne transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt Patres tui.* Ecclesiast. c. 8. *Non te pratereat narratio seniorum, ipsi enim didicerunt à Patribus.* Deuter. 32. *Memento dierum anti-*

N 3

quorum,